

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Tomáše Lisa a soudkyně JUDr. Marie Rudolfové a JUDr. Marie Korbelové ve věci

nezletilého:

[redacted], narozený [redacted],
bytem [redacted],
zastoupený městem Jindřichův Hradec,
sídlem Klášterská 135, 377 01 Jindřichův Hradec

syna rodičů:

[redacted], narozená [redacted],
bytem [redacted],
zastoupené advokátem JUDr. Janem Ondřejem Wilsdorfem
sídlem Belgická 642/15, 120 00 Praha 2

[redacted], narozený [redacted],
bytem [redacted],
zastoupený advokátkou JUDr. Ivanou Kejmarovou
sídlem Sumrakov 44 378 56 Studená

o změnu péče, o určení předškolního zařízení, o odvoláních matky proti usnesením Okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 18.4.2024, č.j. 0 P 79/2024-792 a ze dne 24.9.2024, č.j. 0 P 79/2024-40,

takto:

Usnesení soudu prvního stupně **se potvrzuje**.

Odůvodnění:

- Okresní soud v Jindřichově Hradci (dále jen „soud prvního stupně“) nejprve usnesením ze dne 18.4.2024, č.j. 0P 79/2024-792 nezletilému [redacted] (dále jen „nezletilý“) jmenoval pro toto řízení (kolizním) opatrovníkem město Jindřichův Hradec (dále jen „opatrovník“). Následně usnesením ze dne 24.9.2024, č.j. 0 P 79/2024-40 zamítl návrh matky na nařízení předběžného opatření, podle kterého by otec nadále nebyl oprávněn s nezletilým se stýkat, a to až do pravomocného skončení věci šetřené u Policie České republiky, Krajské ředitelství Policie Jihočeského kraje, Územní odbor Jindřichův Hradec, Oddělení obecné kriminality, pod sp. zn. [redacted].
- Z obsahu spisu vyplývá, že soud prvního stupně rozhoduje v řízení, které bylo zahájeno návrhem otce. Domáhá se toho, aby nezletilý byl svěřen do střídavé péče rodičů. Dále má být určeno předškolní zařízení nezletilého ([redacted]).
- Soud prvního stupně při vydání usnesení o jmenování (kolizního) opatrovníka nezletilému postupoval podle § 469 odst. 1 zákona č. 292/2013 Sb. (dále „z.ř.s.“). Jmenoval mu město Jindřichův Hradec.

4. Proti tomuto usnesení se odvolává matka. Uvádí, že si je vědoma § 469 odst. 1 věta druhá z.ř.s., tedy jmenování (zpravidla) orgánu sociálně-právní ochrany dětí (dále též „OSPOD“) opatrovníkem nezletilého. S odkazem na judikaturu Ústavního soudu ČR (rozhodnutí ve věci sp. zn. II. ÚS 194/11 – dostupné na www.nalus.usoud.cz) podotýká, že soud je vždy odpovědný za výběr opatrovníka (jeho způsobilost plnit tuto úlohu). Matka vyjadřuje osobní přesvědčení, že město Jindřichův Hradec není vhodným opatrovníkem nezletilého. Otec byl v minulosti [REDAKCE]. S osobami pracujícími při OSPOD se osobně nezná. Pracovnice OSPOD se k ní v minulosti stavěly značně nepřívětivě (až nepřátelsky). Na její e-maily (43 v průběhu osmnácti měsíců) se jí dostalo (pouze) tří odpovědí. Nemohla nahlédnout do spisu týkajícího se nezletilého. OSPOD se také vyjádřil pro svěřeni nezletilého do výlučné péče otce v jeho sedmnácti měsících. Za této situace matka nemá v OSPOD důvěru. Proto navrhla zrušení napadeného usnesení a vrácení věci soudu prvního stupně k dalšímu řízení.
5. Opatrovník k odvoláním nesouhlasil. Obdobné námitky matka formulovala již v minulosti. Nebyly důvodné (Krajským úřad v Českých Budějovicích, Veřejný ochránce práv). Rozhodnutí o odvolání ponechal na úvaze soudu.
6. Otec navrhl zamítnutí odvolání matky. Odmítá tvrzení matky ohledně známosti s pracovníci OSPOD. Dále se vyjadřuje ve věci samé (ne zcela přiléhavě ve vztahu k povaze napadeného usnesení).
7. Odvolací soud při svém rozhodování přihlédl k § 1 odst. 3 z.ř.s. Odvolání bylo podáno osobou oprávněnou (§ 201 zákona č. 99/1963 Sb. – dále jen „o.s.ř.“), je přípustné (§ 202 odst. 1 o.s.ř.) a bylo podáno včas (§ 204 odst. 1 věta první o.s.ř.). Odvolací soud odvolání projednal a napadená usnesení přezkoumal s přihlédnutím k § 212a o.s.ř. Uvedené závěry platí i pro další (níže uvedené) odvolání matky. Jednání před odvolacím soudem nebylo třeba nařídit (§ 214 odst. 2 písm. c) o.s.ř.).
8. Podle § 469 odst. 1 z.ř.s. dítě je v řízení zastoupeno opatrovníkem, kterého soud pro řízení jmenuje. Opatrovníkem soud jmenuje zpravidla orgán sociálně-právní ochrany dětí.
9. Citované ustanovení ukládá soudu jmenovat pro řízení (nezletilému) dítěti (kolizního) opatrovníka. Soud (zpravidla) jmenuje opatrovníkem orgán sociálně-právní ochrany dětí. V řízení totiž (nezletilé) dítě nemohou zastupovat jeho rodiče (zákonní zástupci) s ohledem na (minimálně hrozící) střet (odlišných) zájmů (rodičů a nezletilého dítěte). Orgánem sociálně-právní ochrany dětí je obec s rozšířenou působností (§ 17 písm. a) zákona č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí), přičemž místní příslušnost se řídí § 61 téhož zákona. OSPOD je specializovaný orgán, který se dlouhodobě zabývá problematikou nezletilých dětí a vykonává funkci opatrovníka v řadě (obdobných) řízení. I proto důvody pro jmenování jiného opatrovníka musí být založeny (v objektivní rovině) na podstatných (zásadních) skutečnostech. Zejména musí být zjevné, že jmenování OSPOD by nezajistilo řádné hájení práv nezletilého dítěte v řízení. Odvolací soud dodává, že (v obecné rovině) souhlasí s právními závěry, které učinil Ústavní soud ČR ve věci sp. zn. II. ÚS 194/11. Je však třeba připomenout (nehledě na níže uvedené skutečnosti), že uvedené rozhodnutí se týká řízení o omezení způsobilosti k právním úkonům. Neřeší výkon funkce opatrovníka (OSPOD) v obdobné věci (s obdobnými námitkami).
10. V poměrech této věci platí, že soud prvního stupně postupoval správně, když nezletilému jmenoval (kolizního) opatrovníka pro toto řízení. Respektoval tak § 469 odst. 1 z.ř.s. (včetně jmenování OSPOD). Povinnosti soudu ustanovit opatrovníka nezletilému pro toto řízení si je ostatně matka vědoma. Skutečnosti uváděné matkou odvolací soud nevedou k závěru, že soud prvního stupně jmenoval nezletilému opatrovníka, který není schopen řádně hájit během řízení jeho zájmy (práva). Matka (opakovaně) sděluje (vyjadřuje osobní postoj), že vůči OSPOD nemá důvěru (z výše uvedených důvodů). Odvolací soud však došel k závěru, že výkon funkce zastupitele obce (navíc v minulosti), která v řízení vystupuje jako orgán sociálně-právní ochrany dětí, není (bez dalšího) důvodem pro jmenování jiného opatrovníka nezletilého dítěte. Rovněž to, že rodič zná pracovnice

OSPOD není důvodem (bez dalšího) pro jmenování jiného opatrovníka. Matka v odvolání ani netvrdí, že by známost otce s pracovníky (pracovnicemi) opatrovníka byla neběžná. Ani rozsah komunikace mezi opatrovníkem a rodiči (zde e-maily mezi matkou a OSPOD) a stanovisko opatrovníka v průběhu (předcházejících) řízení není (opět bez dalšího) důvodem pro jmenování jiného opatrovníka. Odvolací argumentace matky je tedy nedůvodná.

11. Soud prvního stupně dále rozhodl o návrhu matky na nařízení předběžného opatření. V návrhu matka tvrdila, že dne 8.9.2024 (po skončení styku otce s nezletilým) zjistila na pravé noze nezletilého poranění (hematomy). Podle sdělení otce si je měl způsobit nezletilý na skákacím hradu. Protože si matka nebyla jista původem (vážností) poranění, tak se obrátila na ošetřujícího lékaře (██████████ – dále jen „lékař“). Lékař ve své zprávě uvedl, že původ (hematomů) ze skákacího hradu je málo pravděpodobný pro symetrické uložení. Není možné vyloučit původ z pevného úchopu rukou. Dle doporučení lékaře matka vše oznámila OSPOD, který se obrátil na Policii ČR. Bylo zahájeno řízení policie (sp. zn. ██████████). Matka pojala důvodné podezření, že nezletilý se mohl stát obětí útoku (použití hrubé síly). Matka nemůže (nechce) usuzovat na osobu útočníka. K případnému úroku však došlo v době styku nezletilého s otcem, který v tomto ohledu přinejmenším selhal. Za této situace matka dospěla k závěru, že je třeba zatím upravit poměry účastníků předběžným opatřením (§ 102 odst. 1, 3 o.s.ř., § 75c odst. 1 o.s.ř.). Pro případ, že popsané poranění nezletilého bylo skutečně způsobeno použitím hrubé síly, považuje jednoznačně za nežádoucí, aby nezletilý byl opětovně vystaven riziku dalšího poranění v době styku s otcem.
12. Opatrovník navrhl zamítnutí návrhu na nařízení předběžného opatření. Po obdržení e-mailu (dne 10.10.2024) od matky (s přílohami - fotografie nezletilého, zpráva lékaře) ještě téhož dne jednal i s otcem, který o modřinách věděl. Považoval je za běžné (u dětí ve věku nezletilého). Uvedl, že nezletilý skákal s dalšími dětmi na skákacím hradu. OSPOD po jednání s otcem provedl (dne 22.9.2024) i šetření v místě jeho bydliště (za přítomnosti nezletilého). Otec odmítl, že by nezletilému ublížil (způsobil mu modřiny). Cizím osobám nezletilého nesvěřuje (rodiče otce pro něho nejsou cizími lidmi). Otec uvedl, že i on syna od matky přebíral s drobnými poraněními (modřiny, škrábnutí pod bradou). Nikdy to neřešil. Vyjádřil nesouhlas s návrhem na nařízení předběžného opatření. Opatrovník doložil i zápis o jednání s otcem ze dne 10.9.2024.
13. Soud prvního stupně před svým rozhodováním zohlednil zprávu lékaře (ze dne 10.9.2024), ve které jsou popsány v oblasti kolínka pravé dolní končetiny (PDK) hematomy. Obsahuje i závěr, že původ (hematomů) ze skákacího hradu je málo pravděpodobný pro jejich symetrické uložení a není možné vyloučit původ z pevného úchopu rukou. Zohlednil i matkou předloženou fotografii, na které jsou hematomy patrné. Také vzal v úvahu videozáznam, ze kterého je patrné, že nezletilý by spokojený a skákání na skákacím hradu v kolektivu dětí se mu líbilo. Hematomy již tehdy byly patrné. Dále vyšel z toho, že šetření OSPOD (v době styku otce s nezletilým) proběhlo bez závad. Nezletilý byl u otce spokojený. Výše popsané hematomy zjištěné u nezletilého nevedly soud prvního stupně k závěru o nedostacích v péči otce o nezletilého v průběhu styku s nezletilým.
14. V právní rovině soud prvního stupně odkázal na § 102 odst. 1 o.s.ř. a § 75c odst. 1 a násl. o.s.ř., Neshledal důvody pro změnu soudem stanoveného (upraveného) styku otce s nezletilým. Proto návrh na nařízení předběžného opatření zamítl.
15. Proti tomuto usnesení se odvolala matka. Nadále se domnívá, že je třeba zatím upravit poměry účastníků do doby rozhodnutí ve věci samé. Poukazuje na to, že nezletilý v době styku s otcem utrpěl výše popsané poranění (hematomy). Opětovně poukazuje na uvedenou lékařskou zprávu. Policie ČR ještě neprovedla všechny potřebné úkony v rámci svého řízení. Protože poranění nezletilého bylo způsobeno použitím hrubé síly, tak by neměl styk s otcem probíhat (dokud věc nebude prověřena policií). Pokud jsou hematomy na videozáznamu patrné již v době, kdy nezletilý skákal na skákacím hradě, tak je třeba vzít v úvahu, že k nim dochází s časovým opožděním. Opětovně poukazuje na to, že lékař nevyloučil způsobení hematomu pevným úchopem rukou.

Dále uvádí, že v minulosti otec předal nezletilého se známkami po úraze, které musely vzniknout při zanedbání dohledu nad nezletilým. V souhrnu matka došla k závěru, že zamítnutí návrhu na nařízení předběžného opatření neodpovídá zjištěnému skutkovému stavu. Navrhla tedy, aby odvolací soud napadené usnesení změnil a předběžné opatření nařídil.

16. Ostatní účastníci se k odvolání nevyjádřili.
17. Ve skutkové rovině odvolací soud vychází ze zjištění, která učinil soud prvního stupně. K dalším skutečnostem (tvrzeným, důkazům) ani nelze přihlídnout, neboť pro předběžné opatření je rozhodující stav v době jejího vyhlášení (§ 75 c odst. 4 o.s.ř.).
18. Pro úplnost je vhodné posoudit (zhodnotit) skutková tvrzení v návrhu na nařízení předběžného opatření. Matka v něm tvrdí (možný) mechanismus vzniku hematomů (pevný úchop rukou). Zpráva lékaře však tuto možnost (jednoznačně, s vyšší mírou pravděpodobnosti) nepotvrzuje (neproказuje). Matka také neoznačuje (ani nechce označit) útočníka. Matka tedy netvrdí (neproказuje), že hematomy způsobil nezletilému otec. Ani soud prvního stupně k takovému závěru nedošel. Při šetření OSPOD (v době styku otce s nezletilým) nebyly zjištěny závady. Popsaná argumentace v návrhu na nařízení předběžného opatření (v kontextu všech výše uvedených skutečností) vede k závěru o jeho nedůvodnosti. Nejsou zde tedy předpoklady (potřeba, nutnost) pro zatímni úpravu poměrů nezletilého předběžným opatřením. Opačný závěr nelze učinit ani z názoru matky, že otec selhal při zajištění péče o nezletilého (proto došlo ke vzniku hematomů). Odvolací soud dodává, že drobná poranění (včetně hematomů) nejde (nejen u malých dětí) prakticky nikdy vyloučit.
19. V právní rovině odvolací soud souhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že nebyly splněny podmínky pro nařízení předběžného opatření (§ 102 odst. 1, 3 o.s.ř. ve spojení s § 76 odst. 2 o.s.ř.). Návrh na nařízení předběžného opatření tedy není důvodný.
20. S ohledem na výše uvedené skutečnosti odvolací soud postupoval podle § 219 o.s.ř. a obě usnesení soudu prvního stupně potvrdil, neboť jsou věcně správná.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

České Budějovice 30 října 2024

Mgr. Tomáš Lis v.r.
předseda senátu